

Van: Natuur en Milieufederatie Drenthe <communicatie@nmfdrenthe.nl>
Verzonden: donderdag 3 maart 2022 10:10
Aan: Kees Folkertsma
Onderwerp: Nieuwsbrief maart 2022 Energietransitie Drentsche Aa

Energie transitie *Drentsche Aa*

Nieuwsbrief Energietransitie Drentsche Aa/ maart 2022

Introductie

In Drenthe wordt hard gewerkt aan de energietransitie. Lokale coöperaties en organisaties zijn bezig met plannen, om energieneutraal te worden en inwoners te helpen met energiebesparing. Maar hoe maak je een door het gebied gedragen langjarige aanpak voor verduurzaming van de energievoorziening met behoud van ruimtelijke kwaliteit, erfgoed, landschap en natuur? Vanuit het project Energietransitie Drentsche Aa ondersteunen BOKD en de Natuur en Milieufederatie Drenthe dorpsinitiatieven in het Drentsche Aa gebied bij het maken van deze plannen. Elk kwartaal brengen wij een nieuwsbrief uit. In deze nieuwsbrief lees je het laatste nieuws van dit project, welke plannen er zijn en in *uitgelicht* staat een lokaal initiatief in de spotlight.

Nieuws

Zonnepanelen op monumenten, dat moet best kunnen!

Nee, dat is geen stelling die wij innemen. We willen juist weten welke energiematregelen inwoners van het Drentsche Aa gebied wel of niet vinden passen. Daarom doet NoorderRuimte een onderzoek. We hebben deze vragenlijst al vaak naar jullie gemaald. Er zijn nu nu ca. 175 reacties binnen gekomen. Maar we willen graag 250 reacties. Daarom voor de laatste maal de oproep: ken je nog groepen (tennisclub, kerkbestuur o.i.d.) waarin de vragenlijst rond zou kunnen gaan? Stuur de link door, dan gaan we voor de 250 reacties! De vragenlijst staat nog open t/m 10 maart.

De resultaten bundelen we en gebruiken we als inspiratie voor 'ronde tafel gesprekken met groepen bewoners in het voorjaar. Ook hier kun je aan meedoen. Opgave kan aan het eind van de vragenlijst of bij onderzoeker Maarten Vieveen, maarten@noorderruimte.nl

De dorpen waar we veel reacties uit krijgen willen we voorzien van eigen dorpsresultaten, de ondergrens is 15 reacties. De resultaten zijn dan nog niet representatief, maar wel interessant voor een goed vervolgesprek. Dat kan handig zijn voor (nog te maken) dorpsplannen of energievisies. Nu alvast een compliment voor de inwoners van deze dorpen waar al meer dan 10 reacties van binnenkwamen: Gasteren (19), Noorderlaren (15), Oudemolen (12), Rolde (11) en Taarlo (13).

[Dit is de link](#) naar de vragenlijst.

Wij doen het!

In Drenthe zijn veel lokale gemeenschappen, dorpen, wijken en groepen bezig met het maken en uitvoeren van hun energieplannen. Zij vinden het belangrijk om het karakter van hun dorp en omgeving daarbij zoveel mogelijk te behouden. Maar hoe pak je zo iets aan? Wij organiseerden op maandag 31 januari een online kennissessie voor vertegenwoordigers van de deelnemende dorpen in het Drentsche Aa gebied over dit thema. Het kenniscentrum NoorderRuimte van de Hanzehogeschool begeleidde de sessie. Samen met partners ontwikkelden zij het werkboek ***WIJ DOEN HET! Samen energie steken in onze waardevolle gebouwen, dorpen en landschappen***. Dit werkboek biedt dorpen, wijken en groepen inwoners allerlei nuttige en praktische handreikingen om samen aan de slag te gaan met energie. Het werkboek helpt om zelf antwoorden te formuleren op vragen zoals: Wat vinden wij belangrijk, hoe willen we met elkaar én met ons dorp en onze omgeving omgaan? Wat is het huidige energiegebruik van ons dorp? Hoe zouden we het energiegebruik kunnen verminderen of zelf op een duurzame manier energie kunnen opwekken. Maar ook: welke van deze energiemaatregelen passen wel en welke niet bij ons dorp en de omgeving?

Tijdens de sessie deelden de vertegenwoordigers van de dorpen ook hun eigen ervaringen. Veel dorpen zijn al bezig. Zo wordt er in Eext hard nagedacht om een dak van een stal vol te leggen met zonnepanelen met betrokkenheid van het dorp.

In Noord Laren vraagt de dorpscoöperatie zich af hoe ze werk kunnen maken van de warmtetransitie. En in Rolde en Hoog Halen wordt er vooral nagedacht hoe het draagvlak binnen het dorp verder vergroot kan worden. Over en weer erg leerzaam. Het ene dorp is technisch al heel ver, de ander maakt grote stappen in brede samenwerking.

Uit de ervaringen werd maar weer eens duidelijk dat elk dorp een eigen dynamiek kent en eigen accenten legt. Ook als het gaat om de energietransitie. Met het project Energietransitie Drentsche Aa en het werkboek sluiten we hierop aan en bieden we passende ondersteuning. We besteden veel aandacht aan de menselijke kant van de energietransitie: hoe maken we het toegankelijk voor iedereen en hoe maken we het leuker? Femke Heytekker van BOKD gaf een inspirerende afsluitende presentatie. De kern van haar betoog: **Hoe ernstig het onderwerp en hoe groot ook het belang: houd het lichtvoetig! Zo raken mensen betrokken.** Ze deed hiermee een oproep om juist kleine en ludieke acties te waarderen en op te zetten. Wil jij ook werk maken van de energietransitie in je dorp? Neem contact op met Remco Mur, r.mur@nmfdrenthe.nl

The collage displays four pages from a manual titled 'TEGEL NAAR BIJWERK' and 'ENERGIEKOPPELINGSPLAN'. The pages contain various sections: 'Projectinformatie', 'Doelstelling', 'Verhaalgang', 'Energie', 'Fases', and 'Overnameovereenkomst'. There are also several photographs and diagrams illustrating energy transition projects and village layouts.

Praktijkvoorbeelden

De Coöperatie Duurzaam Glimmen: We zullen ons al lerend moeten ontwikkelen

“Werken aan een duurzaamheid is werken aan een onbekende toekomst. Deelname aan het Drentsche Aa project, het participeren in een groter netwerk, leren van elkaar, een zoektocht naar nieuwe ideeën, inzichten, mogelijkheden, inspiratie en ervaringen. We zullen ons al lerend moeten ontwikkelen” Dat is een belangrijk motivatie van de Coöperatie Duurzaam Glimmen om deel te nemen aan het deelproject Energietransitie en Participatie Drentsche Aa.

Onze dorpenbegeleider Jos Voppen had op 23 februari een overleg met de Coöperatie Duurzaam Glimmen. De Coöperatie Duurzaam Glimmen zet zich in om vorm te geven aan zowel de energietransitie als ook aan het zorg dragen voor het herstel en het behoud van de biodiversiteit. Zo is op initiatief van het dorp en in samenwerking met Duurzaam Haren al een zonneweide van 1,8 ha gerealiseerd op een verweest stukje grond aan de rand van het dorp.

Maar er zijn nog genoeg andere uitdagingen op het gebied van energie, bleek wel tijdens het overleg. Zo wil de coöperatie graag met de buurdorpen onderzoeken hoe groen gas een rol kan spelen bij de warmtetransitie. Daarnaast is het belangrijk om zoveel mogelijk mensen in het dorp in beweging te krijgen! Mooie ambities die we als project graag verder helpen! In de volgende nieuwsbrief kun je een uitgebreid portret van de Coöperatie Duurzaam Glimmen verwachten.

Doe mee

De Natuur en Milieufederatie Drenthe en BOKD werken samen met inwoners aan een lange termijnvisie op de energietransitie passend in het Drentsche Aa gebied. We helpen lokale groepen bij het maken van projecten en plannen.

Heb je interesse om aan te sluiten bij dit project, of heb je behoefte aan meer informatie?

[Neem gerust contact op!](#)

Oproep

Investeren in verduurzaming loont!

Als je ook naar de woningwaarde kijkt is de terugverdientijd mogelijk veel korter dan wanneer alleen naar de besparing van energiekosten wordt gekeken. Het afgelopen half jaar heeft student Vastgoed & Makelaardij van de Hanzehogeschool Maurice Hulzebos onderzoek gedaan naar de financieel-economische kant van verduurzaming van historische panden in het Drentsche Aa-gebied. Het is moeilijk om voldoende gebouweigenaren te vinden, die hun verhaal en cijfers willen delen. Maar dat maakt de resultaten niet minder interessant! Zo bleek dat, naast de kosten die worden bespaard op energieverbruik, de taxatiewaarde van een verduurzaamd pand fors te stijgen na verduurzaming. Dit was nog voor de woningcrisis. De verduurzaming blijkt in enkele jaren 'terugverdiend'. Ook vinden eigenaren dat verduurzaming hun pand mooier maakt, of bruikbaar. Zo gebruikt een eigenaar het oude gasverbruik voor één kamer (de rest van het huis was onverwarmd) nu om het hele pand op comfort te houden. In maart wordt het onderzoeksrapport op de pagina Duurzame Monumenten van de website van de Hanzehogeschool geplaatst.

Oproep

Binnenkort starten er twee nieuwe studenten van de opleiding Gebouwde Omgeving van de Hanzehogeschool met onder meer een onderzoek naar het isoleren van historische gebouwen in het Drentsche Aa-gebied met milieuvriendelijke materialen. Het moet uitmonden in een praktisch stroomschema waarmee je als woningeigenaar kunt bepalen welke duurzame isolatie het beste past bij de kenmerkende gebouwelementen van jouw woning. Ben je bereid deel te nemen aan deze gebouwenstudie? Of heb je interessante suggesties voor toekomstig onderzoek? Neem dan contact op met onderzoeker Maarten Vieveen, maarten@noorderruimte.nl

Uitgelicht

Stichting Rolde Energieneutraal

Interview met Janet van der Weide, voorzitter

Hoe zijn jullie begonnen?

Eind 2019 zijn we gestart met ca. 6 mensen. Eén van de eerste acties die we als werkgroep/ energie-initiatief ondernamen was het uitzetten van een dorpsbrede enquête, waarmee mensen zich op konden geven om mee te doen. Dat resulteerde in een flinke uitbreiding. Daarnaast was de enquête vooral bedoeld om zicht te krijgen op de mening van Roldenaren over de energietransitie. Wat vonden ze bijvoorbeeld van zon op dak/ zon op land/ windmolens? En wat hadden ze zelf al gedaan aan isolatie? (Zie onze website voor een overzichtje van de uitkomsten) Onze groep bestaat momenteel uit 15 mensen. Een bestuur van 7 leden en een groep van 8 vrijwilligers daaromheen.

Wat is jullie droombeeld voor de toekomst?

Een energieneutraal Rolde, de naam zegt het al. Dat alle energie die we als dorp gebruiken duurzaam is opgewekt en geen negatieve klimaatimpact heeft. Om dat te bereiken ligt de eerste focus op besparen, daarna op duurzaam opwekken en efficiënt gebruiken.

Waar zijn jullie momenteel mee bezig?

- We zitten net volop in een warmtescan-actie. Die was erg succesvol: meer dan 50 mensen gaven zich op voor een gratis warmtescan van hun woning, om zo energielekken op te sporen en zich te krijgen waar er extra geïsoleerd moet worden. In onze groep hebben we twee vrijwillige energiecoaches. Zij krijgen bij het maken van de warmtescans hulp van 2 andere vrijwilligers binnen onze groep. Maar dan nog is het een flinke klus, die alleen bij voldoende koud weer kan worden uitgevoerd. We hebben daarom helaas een stop moeten zetten op nieuwe aanmeldingen.
- In maart organiseren we een bijeenkomst over isolatie.
- We hebben regelmatig contact met de gemeente, over bijvoorbeeld de transitievisie warmte (en worden daar ook serieus genomen als gesprekspartner, wat bijzonder prettig is), maar ook over heel concrete dingen als bijvoorbeeld energiebespaartassen.
- En daarnaast zijn we momenteel ook (erg) druk bezig met het oprichten van een coöperatie voor een zon op dak project: het dak hebben we gevonden, nu is het zaak om de financiën, statuten, fondswerving, subsidieaanvraag

ed. te regelen. Veel werk, dat idealiter voor half maart rond moet zijn, i.v.m. de aan te vragen subsidie. Of dat gaat lukken is nog niet zeker. Anders wordt het een jaartje later.

Hoe krijgen jullie het dorp mee in jullie plannen? Via onze website kunnen mensen zich opgeven voor onze nieuwsbrief. Daarnaast publiceren we af en toe in het plaatselijke krantje, stonden we op de Roldermarkt en krijgen mensen in maart een brief in de bus met een uitnodiging voor de bewonersavond isolatie.

Wat is jullie grootste succes en wat is het geheim daarvan? Persoonlijk vind ik het heel tof dat het gelukt is een energie-initiatief op te richten. En dat we best een grote club vrijwilligers hebben. Als het zon op dak project lukt zou ik dat zelf wel echt heel stoer vinden. Het geheim... Tsja, maar gewoon proberen en kijken waar je uitkomt! Je idealen blijven volgen. De kleine stapjes vooruit waarderen. Vrijwilligers die dingen laten doen waar ze zelf mee komen en geïnteresseerd in zijn. En beetje geluk hebben, vast ook wel.

Wat willen jullie meegeven aan andere dorpsgroepen die bezig zijn met de energietransitie in het Drentsche Aa gebied?

Denk niet te klein over jezelf: alle kleine beetje helpen; alle (positieve) aandacht voor energietransitie is meegenomen, ook als het in eerste instantie maar weinig mensen lijkt te bereiken. Denk aan de andere kant ook niet te groot: als energie-initiatief kun je niet alle problemen oplossen. En dat hoeft gelukkig ook niet!

[Lees meer over Rolde Energieneutraal op hun website.](#)

Foto: Annelies Haijink

Nationaal Park
Drentsche Aa

Natuur en Milieufederatie Drenthe

Hertenkamp 6
9401 HL Assen
Tel: 0592-311150
www.nmfdrenthe.nl

[Instellingen wijzigen](#)